

- Utrecht
- Regionale Verkeersdienst

Vertrouwelijk

Rapport interne evaluatie Wet op de identificatieplicht

Utrecht 18 september 2006
Namens de werkgroep "Evaluatie Wet ID"

[Redacted signature]

*Wet persoonsgegevens i.o.
art 10 lid 2 sub e Wob*

Inhoudsopgave

INHOUDSOPGAVE	1
1. INLEIDING	2
2. CIJFERS	3
2.1 Bekeurden zonder identiteitsbewijs	3
2.2 Totaal aantal processen-verbaal terzake identificatieplicht	3
2.3 Afhandeling CJIB	3
2.4 Sepotpercentage Parket Utrecht	4
2.5 Totaalbeeld: Afhandeling Wet op de identificatieplichtzaken	5
3. DRAAGVLAK EN EFFECTEN WET OP DE IDENTIFICATIEPLICHT	6
4. MEEST GEMAAKTE FOUTEN EN OORZAKEN HIERVAN	8
5. VOORSTEL TOT BELEIDSAANPASSING EN AANBEVELINGEN	10
5.1 Voorgestelde beleidsaanpassingen	10
5.2 Aanbevelingen	11
6. AFSLUITING	12

1. Inleiding

In mei 2006 zijn er in de media diverse artikelen verschenen met betrekking tot de handhaving van de Wet op de identificatieplicht. Hierbij is onder andere de Politie Utrecht in een negatief daglicht komen te staan. Naast kritiek over de aanpak door de politie, werd in de publicaties onder andere het Utrechtse sepotpercentage van (destijds) 52% genoemd.

Naar aanleiding van deze berichten zijn in het overleg tussen de leiding van het OM Utrecht en de Politie Utrecht (KL-OM) vragen gesteld. Vooruitlopend op een landelijke evaluatie die in opdracht van het Ministerie van Justitie zal worden verricht, heeft het KL-OM de opdracht gegeven voor een tussentijdse evaluatie van de identificatieplicht.

De opdracht is als volgt geformuleerd:

1. onderzoek de oorzaken van het hoge sepotpercentage;
2. geef aanbevelingen ter verbetering in de sfeer van beleidsaanpassingen/-aanvulling; organisatorische maatregelen en/of communicatie/opleiding;
3. onderzoek de relatie tussen de Wet ID en het aantal staandhoudingen;
4. stel een nieuwe instructie Wet ID op.

Er is door de opdrachtgever een projectorganisatie samengesteld van een aantal deskundigen, zowel personen vanuit het OM als vanuit de politie. Deze deskundigen beschikken over een expertise op de diverse onderdelen van de werking van de Wet op de (uitgebreide) identificatieplicht. Door deze werkgroep werd, gelet op de opdrachtformulering, op voorhand ingeschat dat de afdeling Communicatie van de Politie Utrecht een rol zou moeten hebben bij de uitvoering van de opdracht. Daarom is de afdeling Communicatie hierover benaderd. Op verzoek van de afdeling Communicatie participeert deze pas op het moment dat het KL-OM de rapportage van de werkgroep heeft vastgesteld.

Na deze inleiding wordt stilgestaan bij een aantal onderliggende cijfermatige aspecten. Het gaat daarbij ondermeer om het totaal opgemaakte verbalen terzake de identificatieplicht, de betalingsbereidheid van de verdachten en de sepotcijfers.

In het daaropvolgende hoofdstuk komt het draagvlak voor de uitvoering van de Wet op de identificatieplicht onder de executieve politieambtenaren aan de orde, omdat tijdens de evaluatie bleek dat dit vermoedelijk erg laag is. Daarnaast wordt stilgestaan bij het dalende aantal staandhoudingen (deel 3 van de opdracht).

Vervolgens worden niet alleen de oorzaken van het hoge sepotpercentage (deel 1 van de opdracht) maar ook de meest gemaakte fouten die leiden tot een sepot genoemd. Tenslotte wordt een aantal voorstellen tot beleidsaanpassingen en aanbevelingen gedaan (deel 2 van de opdracht).

In de bijlage staat de 'Instructie verbaliseren identificatieplicht' waarmee voldaan wordt aan het vierde en laatste deel van de opdracht.

2. Cijfers

In deze paragraaf staan cijfermatige aspecten van de Wet op de identificatieplicht. Er is steeds gefocust op het jaar 2005. Daar waar mogelijk worden trends zichtbaar gemaakt en zijn ook cijfers van het lopende jaar 2006 meegenomen.

2.1 Bekeurden zonder identiteitsbewijs

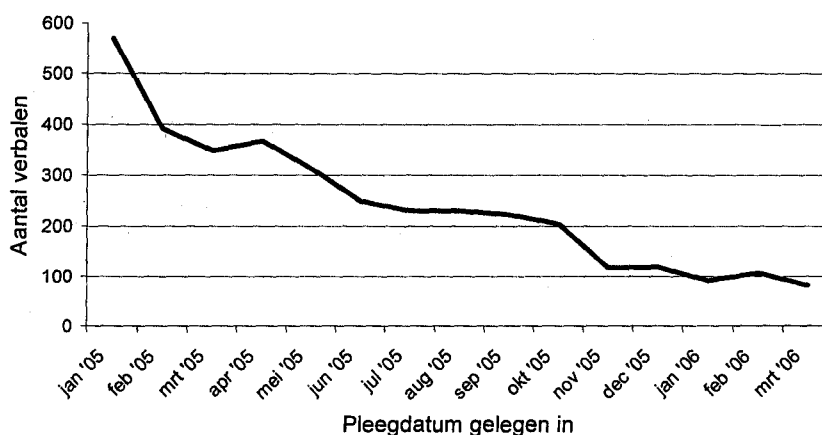
Er is een steekproef gehouden om te bepalen hoeveel personen in een bekeurings situatie niet in het bezit zijn van een erkend identiteitsbewijs. Daartoe zijn 100 brondocumenten, die verspreid over 2005 zijn uitgeschreven, gelicht. In 83 gevallen werd de identiteit aangetoond met behulp van een identiteitsbewijs, wat betekent dat in 17 gevallen geen wettig identiteitsbewijs is getoond.

De genoemde steekproef is met een ander doel in het eerste kwartaal van 2006 gehouden en is te gering om een eventuele trend zichtbaar te maken. Indien dat nodig blijkt te zijn (zie aanbevelingen) kan in een later stadium een grotere steekproef worden gehouden.

2.2 Totaal aantal processen-verbaal terzake identificatieplicht¹

Door de Politie Utrecht werden 3357 bekeuringen terzake overtreding van de identificatieplicht (art. 447e Sr) met de pleegdatum gelegen in 2005 ingevoerd. Verwacht wordt dat dit aantal over 2006 gezien aanzienlijk lager zal liggen, omdat in het aantal verbalen terzake de identificatieplicht een dalende trend te zien is (zie grafiek 1). Zo zijn in de eerste drie maanden van 2006 278 verbalen terzake de identificatieplicht opgemaakt, ten opzichte van 1307 in de eerste drie maanden van 2005. In de bijlage staat een overzicht met daarin de cijfers per district.

Grafiek 1: Aantal identificatieplicht-verbalen per maand

2.3 Afhandeling CJIB²

Tot en met 31 december 2005 waren er van de hierboven genoemde verbalen 3233 geregistreerd bij het CJIB. Hiervan werden 1509 zaken betaald, 54 zaken geseponeerd³ en 1218 zaken via de politie doorgestuurd naar het parket. Op 1 januari 2006 waren er dus nog 452 identificatieplichtzaken van de Politie Utrecht bij het CJIB in behandeling.

Uit het bovenstaande blijkt dat van de afgehandelde zaken 54% door de verdachte werd betaald. Landelijk gezien lag dit op 47% en ook ten opzichte van de andere regio's met een grote stad, die samen bijna de helft van alle identificatieplichtzaken voor hun rekening namen,

¹ Cijfers afkomstig van de Politie Utrecht.

² Cijfers afkomstig van het CJIB

³ Redenen voor sepot kunnen zijn het onvolledig invullen/invoeren van het TOBIAS-formulier en correctie-politie.

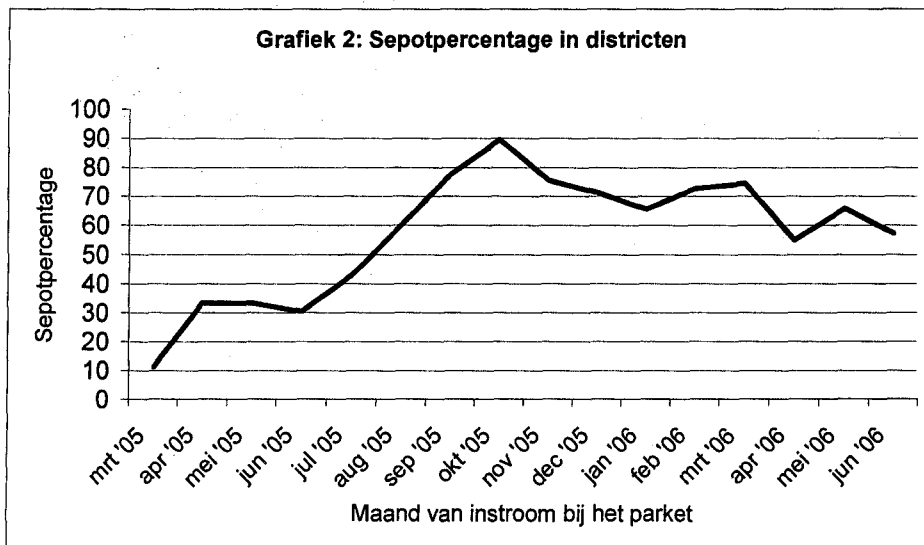
scoret het korps Utrecht voor wat betreft de betalingsbereidheid goed (Amsterdam-Amstelland 27%, Rotterdam-Rijnmond 44% en Haaglanden 45%).
In de bijlage staat van dit alles een totaaloverzicht.

2.4 Sepotpercentage Parket Utrecht⁴

In grafiek 2 is af te lezen hoe het verloop van het sepotpercentage is van zaken die bij het Parket Utrecht zijn ingestroomd. Van de in 2005 in totaal bij het parket ingestroomde identificatieplichtzaken werd 65% geseponeerd.⁵ Tot oktober 2005 steeg het percentage. Dit is te verklaren door het feit dat zowel het parket als de politie tot die tijd antwoord zochten op de vraag waar een verbaal terzake overtreding van de identificatieplicht aan moet voldoen. De dalende lijn van het sepotpercentage is ingezet na de eerste identificatieplichtzittingen en interne communicatie hierover.

In deze paragraaf is steeds geen rekening gehouden met zaken die door het CJIB zijn afgedaan. Wanneer het aantal sepots wordt afgezet tegen het totale aantal door de politie Utrecht uitgeschreven identificatieplichtverbalen, ligt het sepotpercentage daarom lager (zie ook onder paragraaf 2.5).

In de bijlage staat een overzicht met daarin het sepotpercentage van bij het parket ingestroomde per district.⁶

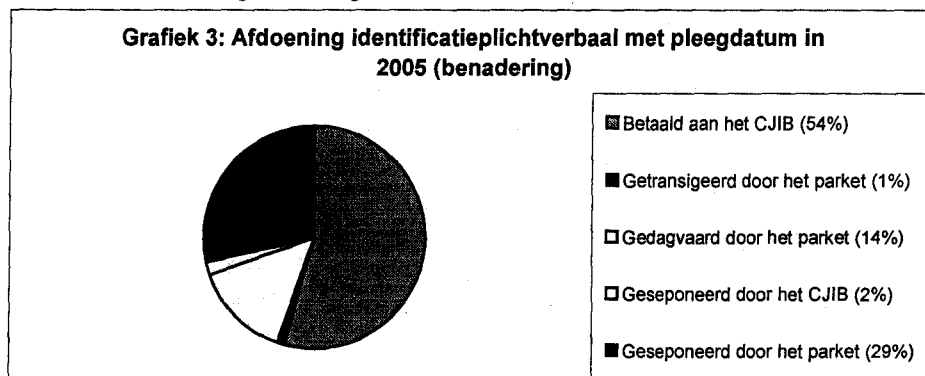
⁴ Cijfers afkomstig van het Parket Utrecht.

⁵ Ter vergelijking: 73% van de van het KLPD afkomstige Wet op de identificatieplichtzaken werd door het Parket Utrecht geseponeerd.

⁶ Verschil uitstroom CJIB (1218 zaken) en instroom Parket (1106 zaken) wordt gevormd door verbalen die bij de politie liggen (maken proces-verbaal en/of aanleveren aanvullingen). Twee zaken waren nog onbeoordeeld.

2.5 Totaalbeeld: Afhandeling Wet op de identificatieplichtzaken

De 3357 in 2005 uitgeschreven bekeuring terzake de identificatieplicht werden bij benadering afgedaan zoals staat afgebeeld in grafiek 3.⁷

⁷ Berekend met behulp van cijfers die door de politie, het CJIB en het parket zijn aangeleverd. De onbeoordeelde zaken zijn buiten beschouwing gelaten door aan te nemen dat de verhoudingen tussen de verschillende afdoeningen niet veranderen. Hetzelfde geldt voor de gevoegde en overgedragen zaken.

3. Draagvlak en effecten Wet op de identificatieplicht

Het draagvlak voor de uitvoering van de Wet op de identificatieplicht onder executieve politieambtenaren lijkt laag te zijn. Deze stelling is gebaseerd op (informele) gesprekken die met hen zijn gevoerd.

De belangrijkste oorzaken hiervan zijn:

- De negatieve en deels incorrecte berichtgeving in de pers: Ook bij executieve politieambtenaren leeft het misverstand dat de identificatieplicht uitsluitend is bedoeld als hulpmiddel bij de bestrijding van het terrorisme.
- Tevens bestaat de misvatting dat, indien niet wordt voldaan aan de identificatieplicht, direct overgegaan moet worden tot aanhouding.
- Executieve politieambtenaren hebben het gevoel dat hun beoordelingsvrijheid in geval van het niet voldoen aan de identificatieplicht teveel worden beperkt.
- Het identificatieplichtbeleid strookt niet met het rechtvaardigheidsgevoel van de executieve politieambtenaren: Een voorbeeld hiervan is de regel dat aangehouden personen die alsnog op het bureau een identiteitsbewijs laten brengen, uiteindelijk niet bekeurd worden vanwege de overtreding van de identificatieplicht (volgt uit de Aanwijzing uitbreiding identificatieplicht).

Deze punten kunnen voor een deel het teruglopende aantal identificatieplichtzaken verklaren. Daarnaast kan de terugloop deels worden verklaard door de grotere bewustwording van de regelgeving (wanneer mag ik wel/niet een vordering doen?) en de tussentijdse communicatie over dit onderwerp waarmee duidelijk werd dat een groot aantal bekeuringen niet succesvol is.

Er zou mogelijk een verband tussen het teruglopende aantal staandehoudingen en de identificatieplicht kunnen bestaan. Om hierover duidelijkheid te verkrijgen heeft op Korpsnet de volgende Vraag van de week gestaan: "Heeft de ID-plicht invloed op jouw aantal staandehoudingen?". Daarop zijn de volgende reacties gegeven:

Antwoord	Aantal	Percentage
Ja, meer staandehoudingen	156	12,8%
Ja, minder staandehoudingen	61	5,0%
Nee, wel executief geen invloed	511	42%
Niet van toepassing (bijvoorbeeld niet-executief)	489	40,2%

*intern
beoord
antw wob*

7

2

2

Intern
Good
Job
at 11

4. Meest gemaakte fouten en oorzaken hiervan

In dit deel wordt een reactie gegeven op het eerste onderdeel van de onderzoeksopdracht, te weten: *onderzoek de oorzaken van het hoge sepotpercentage.*

Het Parket Utrecht heeft aangegeven dat de volgende punten de meest gemaakte fouten zijn (van meest tot minst gemaakte fouten):

1. De reden tot het vorderen van de inzage in een identiteitsbewijs is onvoldoende omschreven.
2. De verdachte was ambtshalve bekend en daarmee was de inzagevordering, die 'redelijkerwijs noodzakelijk' moet zijn, onrechtmatig.
3. De verdachte was bestuurder van een motorrijtuig en had daarom bekeurd moeten worden voor het niet op eerste vordering tonen van een rijbewijs (samenloopregeling Aanwijzing uitbreiding identificatieplicht).
4. [Redacted]
5. [Redacted]
6. Er is een geldig identiteitsbewijs aan het politiebureau gebracht.
7. [Redacted]
8. [Redacted]

art 10
lid 2
sub c
Wob

Belangrijke oorzaken van de gemaakte fouten zijn (in willekeurige volgorde):

- Het identificatieplichtbeleid van het College van procureurs-generaal is complex. [Redacted]
- Verbalisanten zijn niet voldoende bekend met het geldende beleid. [Redacted]
- Fouten worden door het parket wel gesignaleerd maar niet op zaakniveau teruggekoppeld. Van een leerproces is daarom nauwelijks sprake.
- Verbalisanten worden door het parket Utrecht in onvoldoende mate in de gelegenheid gesteld om een aanvullend proces-verbaal op te stellen. [Redacted]
- [Redacted] De oorzaak hiervan ligt bij de werkdruk op het parket.
- Verbalisanten voldoen te weinig aan verzoeken om een aanvullend proces-verbaal op te stellen. [Redacted]
- Verbalisanten zijn onzorgvuldig bij het invullen van het brondocument en, indien van toepassing, het schrijven van een aanvullend proces-verbaal. [Redacted]

Tussen de bovengenoemde oorzaken staan ook enkele oorzaken die te maken hebben met de inhoudelijke kwaliteit van de uitgeschreven bekeuringen. In dit rapport worden op dit

gebied geen voorstellen gedaan, omdat daartoe te weinig tijd beschikbaar was. Bovendien is door de Korpsleiding een kwaliteitsmanager aangesteld bij de Regionale Verkeersdienst die op dit moment bezig is met een project met eigen doelstellingen op dit gebied.

5. Voorstel tot beleidsaanpassing en aanbevelingen

5.1 Voorgestelde beleidsaanpassingen

Wanneer is het opportuun om een bekeuring te geven?

Bij de voorgestelde beleidsaanpassingen is als uitgangspunt genomen dat het handhavingsbeleid zoveel mogelijk vrijheid aan de politieambtenaar behoort te geven, om in zich aandienende zaken naar alle redelijkheid een beslissing te kunnen nemen. Ditzelfde geldt al voor bijvoorbeeld het handhavingsbeleid van muldergedragingen en op deze wijze kan de politieambtenaar een op de situatie toegesneden reactie geven: waarschuwen, verbaliseren en/of aanhouden.

De grenzen voor de beoordelingsvrijheid van de verbalisant op het gebied van het handhavingsbeleid worden gevormd door voor de burger begunstigende regels uit de aanwijzing. Hiermee wordt afgeweken van de hoofdregel van het handhavingsbeleid van het College van procureurs-generaal: de hoofdregel is dat de Wet op de identificatieplicht wordt gehandhaafd.

Redenen om van deze hoofdregel af te wijken zijn enerzijds:

- terugkrijgen van draagkracht van de identificatieplicht bij de burger
- voorkomen van nieuwe negatieve publiciteit en
- terugkrijgen van draagkracht van de handhaving van de Wet op de identificatieplicht bij de executieve politieambtenaar (de Wet op de identificatieplicht moet de ambtenaar niet binden, maar mogelijkheden bieden)

en anderzijds het feit dat het probleem van het niet kunnen identificeren beperkt is: in ongeveer vijf op de zes bekeuringssituaties kan voldaan worden aan de identificatieplicht. Wel moet vastgesteld worden dat het niet kunnen voldoen aan de identificatieplicht in principe verbaalwaardig is en dat een burger, zoals ook in de aanwijzing staat, geen recht heeft op een coulante behandeling. Een andere wijze van vaststellen van de identiteit kost immers tijd, is minder betrouwbaar en mogelijk ontbreken belangrijke gegevens. Zo staat op een OV-kaart slechts een naam en ontbreken bijvoorbeeld de geboortedatum en het SoFi-nummer. Hoewel bij vaststelling van dit beleid wordt afgeweken van de hoofdregel van het College van procureurs-generaal wordt - met het vaststellen van het feit dat het niet voldoen aan de identificatieplicht verbaalwaardig is - recht gedaan aan het doel dat het College van procureurs-generaal had bij het formuleren van de hoofdregel: het voorkomen dat de identificatieplicht wordt ondergraven.

Wat moet er minimaal in het proces-verbaal staan?

Voor wat betreft de minimale inhoud van het proces-verbaal zullen, in tegenstelling tot het hierboven bedoelde handhavingsbeleid, wel regels gesteld moeten worden. Het proces-verbaal is immers het belangrijkste middel om op een eventuele zitting het bewijs rond te krijgen. Met name van belang zijn een goede omschrijving van de reden waarom de inzage is gevorderd en de wijze waarop de identiteit van de verdachte is vastgesteld. Ook is het voor de officier van justitie op een eventuele zitting van belang om de situatie, bijvoorbeeld de houding van de verdachte, voor ogen te hebben.

Voor wat betreft de omschrijving van de reden waarom de inzage is gevorderd, moet worden vastgesteld dat dit voor de rechter voldoende moet zijn om zich een goed beeld te kunnen vormen van de situatie die aanleiding was voor de inzagevordering. Voor wat betreft de wijze waarop de identiteit van de verdachte is vastgesteld moet worden geconstateerd dat eigen opgave van de verdachte in ieder geval niet volstaat. Echter, voor het overige zal de beoordeling of de identiteit betrouwbaar is vast te stellen niet aan regels gebonden kunnen worden en moeten worden overgelaten aan de verbalisant. Een limitatieve opsomming van alle mogelijk methoden is immers niet te geven.

[Redacted text block]

art 10 lid 2
sub c Wvob

[REDACTED]

Voorgestelde beleid in het kort

Kortweg komt het hier voorgestelde beleid op het volgende neer:

Het Parket Utrecht en de Politie Utrecht hanteren de Aanwijzing uitbreiding identificatieplicht met dien verstande dat:

- bevestigd wordt dat, ongeacht welke rechtmatige aanleiding er bestond voor de inzagevordering, het niet voldoen aan de identificatieplicht in principe verbaalwaardig is. 'In principe' betekent dat de grenzen die de aanwijzing onder Opportuniteitsoverwegingen stelt worden gerespecteerd en dat daklozen en andere personen die, conform het door het KL-OM vastgestelde Protocol kopie geldig ID-bewijs, in het bezit zijn van een kopie van een identiteitsbewijs op gewaarmerkt briefpapier geen bekeuring ontvangen indien zij in plaats van een identiteitsbewijs dit kopie tonen;
- niet automatisch een bekeuring volgt op het niet voldoen aan de identificatieplicht. Het staat de politieambtenaar daarmee vrij, zelfstandig te beoordelen of een boete opportuun is of dat moet worden volstaan met een waarschuwing;
- uit het dossier dat de politie verzend naar het parket moet blijken dat de vordering rechtmatig is gedaan en dat de identiteit op een betrouwbare wijze is vastgesteld.

[REDACTED]

art 10 lid 2
sub c Wob

5.2 Aanbevelingen

Gelet op het bovenstaande worden de volgende aanbevelingen gedaan:

- stel het bovenstaande beleid vast;
- stel de bijgevoegde instructie vast;
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- stuur een brief naar het College van procureurs-generaal waarin wordt aangedrongen op aanpassing van het handhavingsbeleid die in de Aanwijzing uitbreiding identificatieplicht staat (loslaten van de hoofdregel dat een bekeuring uitgeschreven wordt, loslaten van de regel dat - indien het identiteitsbewijs aan het bureau wordt getoond - geen bekeuring wordt gegeven). Ten behoeve daarvan kan eventueel aanvullend onderzoek worden verricht naar de trend in het aantal bekeuringsituaties waarin niet kan worden voldaan aan de identificatieplicht (zie paragraaf 2.1);
- geef opdracht een BPS-formulier te ontwikkelen waarmee de verbalisant, mits correct gebruikt, automatisch een goed proces-verbaal terzake overtreding van de identificatieplicht samenstelt;
- stel het gebruik van dit BPS-formulier verplicht bij iedere bekeuring terzake overtreding van de identificatieplicht. Controle dient te geschieden op de invoerstations;
- laat de afdeling Communicatie van de politie adviseren over het onder de aandacht krijgen en houden van het nieuwe beleid bij de verbalisanten;
- communiceer het nieuwe beleid niet alleen binnen de politie (verbalisanten), maar ook binnen het parket (standaardzakenteam en officieren van justitie);
- communiceer daarnaast duidelijk over de belangrijkste doelen van de identificatieplicht.

6. Afsluiting

Uit de evaluatie van de identificatieplicht blijkt het volgende:

- Voor wat betreft onderdeel 1 van de opdracht: onderzoek de oorzaken van het hoge sepotpercentage:
Op dit punt wordt volstaan met een verwijzing naar de tweede opsomming in hoofdstuk 4.
- Voor wat betreft onderdeel 2 van de opdracht: geef aanbevelingen ter verbetering in de sfeer beleidsaanpassingen/aanvullingen, organisatorische maatregelen en/of communicatie/opleiding
Op dit punt wordt geadviseerd het handhavingsbeleid te versoepelen en nieuwe regels te stellen op het gebied van het uitschrijven van de processen-verbaal. Het nieuwe beleid zal uitgebreid moeten worden gecommuniceerd waarbij een streep wordt gehaald door het huidige beleid.
- Voor wat betreft onderdeel 3 van de opdracht: onderzoek de relatie tussen de wet ID en het aantal staandehoudingen
Gelet op het aantal politieambtenaren dat zegt door de identificatieplicht minder personen staande te houden lijkt er niet of nauwelijks een verband te bestaan tussen de Wet op de uitgebreide identificatieplicht en de dalende lijn in het aantal staandehoudingen (zie hoofdstuk 3).
- Voor wat betreft onderdeel 4 van de opdracht wordt verwezen naar de instructie die in de bijlage zit.

Als laatste mag hier niet onvermeld blijven dat de Vreemdelingenpolitie in het kader van de prestatiecontracten meetbaar moet maken hoeveel 1^e lijns-identiteitsonderzoeken de politie heeft verricht. Daarom zal in binnen enkele weken een BPS-formulier met het oog op die meetbaarheid worden ingevoerd. Dit BPS-formulier is niet strijdig met het huidige en voorgestelde beleid rondom de identificatieplicht.

Bijlage 1: De instructie

Instructie verbaliseren identificatieplicht

Inleiding

Het belangrijkste doel van de identificatieplicht (Wet op de identificatieplicht, WID) is jouw handhaving- en toezichtwerk makkelijker maken. Als iedereen een willekeurige naam op kan geven zonder dat dit gecontroleerd kan worden, dan heeft handhaving en toezicht niet veel zin. Daarom heeft de wetgever de identificatieplicht in het leven geroepen.

Je bent, als dit nodig is voor de uitoefening van jouw taken, bevoegd om inzage in een geldig en erkend identiteitsbewijs te vorderen (o.a. art. 8a Polw 1993). Iedereen die 14 jaar of ouder is, is verplicht hieraan meteen te voldoen (art. 2 WID). Het niet voldoen aan deze verplichting is strafbaar (art. 447e Sr). In het openbaar vervoer is ook iedereen die 12 of 13 jaar is, verplicht om op vordering een identiteitsbewijs te tonen (art. 92 Wet personenvervoer 2000). Dit geldt dan als een strafverzwaring voor het feit dat al werd gepleegd (art. 101 lid 2 Wet personenvervoer 2000).

Als een bekeuring wordt geseponneerd doordat het uitschrijven niet goed is gegaan, dan is dit stof voor een verjaardagsfeestje. Deze instructie is bedoeld als hulp bij het op een goede manier uitschrijven van een bekeuring vanwege een overtreding van de identificatieplicht. Als je de instructie goed volgt, kan en zal het OM een goede vervolging kunnen instellen. Je vindt hier een korte uitleg van de wet. Ook krijg je informatie over de belangrijkste eisen die aan de bon worden gesteld. Als laatste worden de meest gemaakte fouten genoemd.

Identificatieplicht

Onder andere executieve politieambtenaren zijn bevoegd om inzage te vorderen in een geldig en erkend identiteitsbewijs (art. 8a Polw 1993 en 5:16a Awb). Het niet voldoen de vordering is strafbaar (art. 447e Sr, feitcode D517).

Je mag alleen een vordering doen als dat 'redelijkerwijs noodzakelijk' is voor de uitoefening van jouw taak (opsporing, handhaving openbare orde, hulpverlening of een wettelijke toezichthoudende taak, zoals verkeershandhaving).

Wat een erkend identiteitsbewijs is, kun je in artikel 1 van de Wet op de identificatieplicht lezen. Dit zijn:

- Reisdocumenten van het Koninkrijk der Nederlanden, zoals Nederlandse paspoorten en de identiteitskaarten.
- Paspoorten van andere landen.
- Vreemdelingendocumenten.
- Rijbewijzen van alle EU-landen en daarnaast de landen Liechtenstein, Noorwegen en IJsland, echter alleen als er een pasfoto op het rijbewijs staat en het rijbewijs niet ouder is dan 10 jaar.

In de Aanwijzing uitbreiding identificatieplicht staan punten waar je rekening mee moet houden. De belangrijkste punten zijn:

- Als de verdachte een verward of gestoord persoon is, wordt geen bekeuring gegeven.
- Als je de verdachte de mogelijkheid bied (dit hoeft je dus niet te doen) om iemand anders een identiteitsbewijs naar het bureau te laten brengen en dit gebeurt ook, dan mag je geen bekeuring voor overtreding van de identificatieplicht geven.
- Bij samenloop met artikel 231 Sr (overleggen vals reisdocument), ga je alleen verder met de overtreding van artikel 231 Sr en mag je geen bekeuring voor de overtreding van de identificatieplicht geven.
- Bij samenloop met artikel 160 jo 177 WVV 1994 (desgevorderd niet tonen (bromfiets)rijbewijs/bromfietscertificaat), ga je alleen verder met artikel 160 jo 177 WVV 1994 en mag je geen bekeuring voor de overtreding van de identificatieplicht geven.

Opmerking [N1]: Pagina:
De EU-landen zijn: België,
Cyprus, Denemarken,
Duitsland, Estland, Finland,
Frankrijk, Griekenland,
Hongarije, Ierland, Italië,
Letland, Litouwen, Luxemburg,
Malta, Nederland, Oostenrijk,
Polen, Portugal, Slovenië,
Slowakije, Spanje, Tsjechië,
Verenigd Koninkrijk en Zweden.

- Bij samenloop met bepalingen uit de Vreemdelingenwet 2000, ga je alleen verder met de Vreemdelingenwet 2000 en mag je geen bekeuring voor de overtreding van de identificatieplicht geven.

Eisen aan het Proces-verbaal

Denk bij iedere bekeuring voor overtreding van de identificatieplicht aan het volgende:

- Het mag niet om een vrijblijvend verzoek gaan.
- Motiveer duidelijk waarom de vordering nodig was.
- Zet uiteen hoe je de identiteit hebt vastgesteld.
- Omschrijf de bekeuringssituatie.

Vordering

Uit de standaardtekst van een ingevoerd proces-verbaal blijkt dat het om een vordering ging. Een vraag is in dit geval hetzelfde als een vordering. Zorg er wel voor dat het niet een vrijblijvend verzoek gaat en zorg er ook voor dat in de vrije tekst niets duidt op een vrijblijvend verzoek.

Motivering van de inzagevordering

In het proces-verbaal zul je duidelijk moeten opschrijven waarom de inzagevordering nodig was. Voor een bekeuring is nodig dat de vordering rechtmatig, en dus 'redelijkerwijs noodzakelijk', is.

Bij het motiveren moet je ervoor zorgen dat het OM en de rechter zich gemakkelijk een goed beeld kunnen vormen van de situatie. Vermeld daarom niet alleen een artikelnummer, maar beschrijf ook wat je hebt gezien/ondervonden. Bijvoorbeeld: "Aanleiding voor de vordering: Ik zag dat de verdachte zich vermoedelijk onrechtmatig op een terrein bevond (art. 461 Sr)." Als de aanleiding om de vordering te doen een strafbaar feit was, hoeft de motivering natuurlijk niet altijd zo ver te gaan dat ook dat feit bewezen kan worden.

Vaststelling identiteit

Net als bij andere bekeuringen moet bij een overtreding van de identificatieplicht bewezen kunnen worden dat de verdachte echt de genoteerde persoon is geweest. Als de verdachte geen erkend identiteitsbewijs toont, zul je daarom de identiteit op een andere wijze vast moeten stellen. Dit zal dan wel betrouwbaar moeten zijn en je zult op moeten schrijven hoe je de identiteit hebt vastgesteld. De beslissing of iets betrouwbaar is wordt grotendeels aan jouw vakkundigheid overgelaten, maar de eigen opgave van de verdachte en slechts een GBA-controlle volstaat in ieder geval niet.

[Redacted text block]

methoden
art 10
kaz
sub c
vib

Hoe je de identiteit hebt vastgesteld zal je op het brondocument moeten zetten. Doe dit op de volgende manier:

- Zet in veld 22 (personalia conform) de afkorting AV. Dit staat voor ambtshalve vastgesteld. **Let op!** Ambtshalve vastgesteld is iets anders dan ambtshalve bekend.
- Zet in veld 50 (opmerkingen) hoe je de identiteit hebt vastgesteld. Bijvoorbeeld door daar 'Identiteit vastgesteld middels [redacted] neer te zetten. Als niet voldoende ruimte in veld 50 beschikbaar is, moet de manier waarop de identiteit is vastgesteld in een aanvullend PV worden gezet. Verwijs in veld 50 naar het aanvullende PV.

Opmerking [N2]: Pagina: 1
Stap 1: Vraag de verdachte naar zijn/haar persoonsgegevens.
Stap 2: Controleer dit door de persoon te vragen naar informatie die alleen die persoon uit zijn of haar hoofd kan weten en die jij direct natrekt. Denk aan bijvoorbeeld aan:

[Redacted text block]

Opmerking [N3]: Pagina: 1
Stap 1: Vraag de verdachte naar zijn/haar persoonsgegevens
Stap 2:
[Redacted text block]

Opmerking [N4]: Pagina: 1
[Redacted text block]

Opmerking [N5]: Pagina: 1
Als je hier ambtshalve bekend zonder verdere toelichting zet, staat er dat je de verdachte al kende. Deze identiteitsvaststelling is betrouwbaar, maar als je AB (of ergens anders op de bon) ambtshalve bekend invult zal een sepot voor wat betreft de overtreding van de identificatieplicht volgen. De inzagevordering is immers niet 'redelijkerwijs noodzakelijk' geweest, omdat je de persoon volgens hetgeen je hebt opgeschreven al kende. Natuurlijk wordt een bon wegens een ander felt/ar ... [1]

Omschrijf de bekeurings situatie

Omschrijf ook altijd de gang van zaken tijdens een bekeurings situatie. Denk hierbij aan het gedrag van de verdachte en dergelijke. De officier van justitie zal dit meenemen in de beoordeling van de zaak en daarmee is dit voor een eventuele zitting van belang.

Meest voorkomende aanleidingen voor sepot

De meest voorkomende aanleidingen voor sepot zijn:

- De verdachte was op het moment van de vordering ambtshalve bekend. Zie voor toelichting onder 'Vaststelling identiteit'.
- De inzagevordering wordt in het PV niet (voldoende) gemotiveerd.
- De identiteit van de verdachte wordt niet (voldoende betrouwbaar) vastgesteld of er staat niet in het proces-verbaal hoe de identiteit is vastgesteld.
- Een bestuurder van een voertuig voor het besturen waarvan een rijbewijs, inclusief bromfietsrijbewijs, of bromfietscertificaat vereist is krijgt een bekeuring voor het niet voldoen aan de identificatieplicht (D517). Dit zou K150c of K150d (niet op eerste vordering afgeven bromfietscertificaat/rijbewijs) moeten zijn.
- Bij een verkeerscontrole wordt niet alleen het rijbewijs van de bestuurder gecontroleerd, maar wordt ook het identiteitsbewijs van de rijder **zonder enige aanleiding** gevorderd. Deze vordering is onrechtmatig, want de vordering was niet 'redelijkerwijs noodzakelijk'. De bekeuring van de rijder zal de zitting niet halen. Wanneer er wel een aanleiding bestaat, de rijder draagt bijvoorbeeld geen gordel, mag je de vordering wel doen. Vermeld dan ook hier duidelijk de aanleiding.
- De verdachte wordt in de gelegenheid gesteld het identiteitsbewijs door iemand naar het bureau te laten brengen. Dit gebeurt vervolgens ook. Stuur in deze gevallen geen brondocument in, want het College van procureurs-generaal schrijft voor dat we deze personen niet mogen bekeuren.

Bijlage 2: Cijfers

Tabel: invoer van brondocumenten in TOBIAS per district

District	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	2005	jan	feb	mrt	2006
Paardeveld	205	103	92	92	95	85	80	62	67	55	19	30	985	28	38	27	93
Tolsteeg	20	3	19	14	10	17	15	14	10	16	7	6	151	3	4	4	11
Marco Polo	46	33	40	54	35	13	37	57	35	36	16	14	416	9	7	7	23
Utrecht Noord	63	36	36	46	38	33	24	27	31	26	14	14	388	7	9	7	23
Binnensticht	60	56	28	30	17	19	10	13	20	11	15	7	286	4	7	5	16
Eemland Noord	23	5	15	12	12	7	2	6	2	6	1	4	95	2	2	1	5
Eemland Zuid	55	57	44	39	35	22	28	17	23	27	12	14	373	14	13	8	35
Heuvelrug	17	16	9	19	10	11	6	9	5	4	5	8	119	8	4	9	21
Lekstroom	35	44	26	25	27	21	17	12	13	13	14	12	259	7	12	7	26
Rijn en Venen	41	36	31	28	30	17	10	11	14	7	11	8	244	6	8	4	18
RVD	2	0	2	0	2	0	0	0	0	0	0	0	6	0	1	0	1
BVOC	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
Diversen	2	0	6	8	2	4	1	2	2	3	3	1	34	3	1	2	6
Totaal	569	390	348	367	313	249	230	230	222	204	117	118	3357	91	106	81	278

Tabel: Afhandeling door het CJIB

Regio	Instroom	Uitstroom					Betalingsbereidheid
		reden uitstroom				totaal	
		betaald	sepot	overig	naar parket		
Politie Groningen	1792	874	12	0	656	1542	57
Politie Friesland	1050	520	8	0	387	915	57
Politie Drenthe	663	383	8	0	198	589	65
Politie IJsselland	653	312	3	0	234	549	57
Politie Twente	806	411	4	0	304	719	57
Politie Noord- en Oost Gelderland	1660	954	14	0	500	1468	65
Politie Gelderland-Midden	1041	388	4	0	413	805	48
Politie Gelderland-Zuid	1483	781	3	0	508	1292	60
Politie Utrecht	3233	1509	54	0	1218	2781	54
Politie Noord Holland Noord	996	520	5	0	233	758	69
Politie Zaanstreek-Waterland	610	368	3	0	154	525	70
Politie Kennemerland	2409	1322	19	0	721	2062	64
Politie Amsterdam-Amstelland	12233	2903	55	0	7708	10666	27
Politie Gooi- en Vechtstreek	574	339	3	0	181	523	65
Politie Haaglanden	4459	1862	111	0	2133	4106	45
Politie Hollands Midden	1893	1028	6	0	448	1482	69
Politie Rotterdam-Rijnmond	9414	3411	86	1	4281	7779	44
Politie Zuid-Holland Zuid	832	421	6	0	315	742	57
Politie Zeeland	829	485	12	0	212	709	68
Politie Midden- en West-Brabant	2293	1230	11	0	738	1979	62
Politie Brabant-Noord	811	496	22	0	197	715	69
Politie Brabant Zuid-Oost	2372	1329	27	0	639	1995	67
Politie Limburg-Noord	1327	717	8	1	387	1113	64
Politie Limburg-Zuid	2618	1126	15	0	962	2103	54
Politie Flevoland	313	164	11	0	107	282	58
KLPD	7659	1403	183	0	5029	6615	21
KMAR	2202	1194	12	1	702	1909	63
overig	16	3	0	0	11	14	21
totaal	66241	26453	705	3	29576	56737	47

Tabel: Sepotpercentage per district

Instroomperiode Parket Utrecht in jaar 2005

Aanleverende Instantie	Wijze Van Afdoening	Aantal	Percentage
<i>Bureau Verkeer onder Controle</i>	Onvoorwaardelijk sepot	1	100%
Subtotaal		1	
<i>District Binnensticht te Zeist</i>	Dagvaarden	24	39%
	Onvoorwaardelijk sepot	33	53%
	Transactie	5	8%
Subtotaal		62	
<i>District Eemland-Noord te Baarn</i>	Dagvaarden	11	39%
	Onvoorwaardelijk sepot	15	54%
	Transactie	1	4%
	Voegen	1	4%
Subtotaal		28	
<i>District Eemland-Zuid te Amersfoort</i>	Dagvaarden	26	22%
	Onvoorwaardelijk sepot	87	75%
	Transactie	3	3%
Subtotaal		116	
<i>District Heuvelrug te Veenendaal</i>	Dagvaarden	4	16%
	Onvoorwaardelijk sepot	20	80%
	Transactie	1	4%
Subtotaal		25	
<i>District Lekstroom te Nieuwegein</i>	Dagvaarden	20	27%
	Onvoorwaardelijk sepot	52	71%
	Transactie	1	1%
Subtotaal		73	
<i>District Marco Polo te Utrecht</i>	Dagvaarden	37	21%
	Onvoorwaardelijk sepot	130	73%
	Transactie	4	2%
	Voegen	6	3%
Subtotaal		177	
<i>District Paardenveld te Utrecht</i>	Dagvaarden	145	35%
	Onvoorwaardelijk sepot	240	58%
	Overdracht	4	1%
	Transactie	7	2%
	Voegen	20	5%
		1	0%
Subtotaal		417	
<i>District Rijn en Venen te Maarssen</i>	Dagvaarden	13	25%
	Onvoorwaardelijk sepot	37	70%
	Transactie	2	4%
	Voegen	1	2%
Subtotaal		53	
<i>District Tolsteeg te Utrecht</i>	Dagvaarden	5	14%
	Onvoorwaardelijk sepot	25	71%
	Transactie	2	6%
	Voegen	3	9%
Subtotaal		35	
<i>District Utrecht Noord te Utrecht</i>	Dagvaarden	40	33%
	Onvoorwaardelijk sepot	74	61%

	Transactie	2	2%
	Voegen	5	4%
		1	1%
Subtotaal		122	
<i>Divisie Recherche te Soest</i>	Dagvaarden	1	100%
Subtotaal		1	
KLPD - Spoorwegpolitie	Dagvaarden	103	26%
	Onvoorwaardelijk sepot	263	67%
	Transactie	13	3%
	Voegen	16	4%
Subtotaal		395	
KLPD - Verkeerspolitie Driebergen	Dagvaarden	1	13%
	Onvoorwaardelijk sepot	7	88%
Subtotaal		8	
KLPD - Verkeerspolitie Hoofddorp	Dagvaarden	1	50%
	Onvoorwaardelijk sepot	1	50%
Subtotaal		2	
KLPD - Verkeerspolitie Waddinxveen	Onvoorwaardelijk sepot	1	100%
Subtotaal		1	
KLPD - Verkeerspolitie Wolfheze	Dagvaarden	1	20%
	Onvoorwaardelijk sepot	3	60%
	Voegen	1	20%
Subtotaal		5	
Kon Marechaussee Soesterberg	Onvoorwaardelijk sepot	3	100%
Subtotaal		3	
Kon Marechaussee Utrecht	Onvoorwaardelijk sepot	1	100%
Subtotaal		1	
Korps landelijke politiediensten	Dagvaarden	7	19%
	Onvoorwaardelijk sepot	27	75%
	Transactie	1	3%
	Voegen	1	3%
Subtotaal		36	
<i>Korpsondersteuning</i>	Onvoorwaardelijk sepot	4	100%
Subtotaal		4	
NS Customer Services	Dagvaarden	7	4%
	Onvoorwaardelijk sepot	161	88%
	Transactie	11	6%
		3	2%
Subtotaal		182	
<i>Politie Regio Utrecht Bureau CAB</i>	Onvoorwaardelijk sepot	1	100%
Subtotaal		1	
UWV Bijzonder Onderzoek, regio West	Dagvaarden	1	25%
	Transactie	3	75%
Subtotaal		4	
Totaal		1752	

Bijlage 3: Samenstelling projectgroep

Projectgroep

De projectgroep was als volgt samengesteld:

Trekker:

[redacted] (trekker)

Beleidsmedewerker Regionale Verkeersdienst

Medewerkers Parket Utrecht:

[redacted]

Parketsecretaris standaardzakenteam

[redacted]

Officier van justitie

[redacted]

Officier van justitie

Medewerkers Politie Utrecht:

[redacted]

Kwaliteitscontroleur TOBIAS

[redacted]

Chef BAS

[redacted]

Hoofdagent district Paardenveld

[redacted]

Beleidsmedewerker Regionale Verkeersdienst

[redacted]

Projectmedewerker proces handhaving

[redacted]

Juridisch medewerker

[redacted]

Chef operationeel toezicht Vreemdelingenpolitie

*Wet
Personen
gevens
art 10
lid 2
Sub
Wob*